

**ЮРИДИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА:
АНАЛІЗ ЗМІСТУ ХАРАКТЕРНИХ ОЗНАК ЯК УМОВ ВСТУПУ
В АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ**

Лютіков П.С., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

У статті, на підставі узагальненого аналізу наукової юридичної літератури та нормативно-правових актів, окреслюються ознаки юридичної особи як суб'єкта адміністративного права, розкривається їх зміст. На підставі вказаних результатів, у статті пропонується авторське визначення «юридична особа-суб'єкт адміністративного права».

Ключові слова: адміністративне право, ознаки, правосуб'єктність, суб'єкт, юридична особа.

Лютіков П.С. ЮРИДИЧЕСКИЕ ЛИЦА КАК СУБЪЕКТЫ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРАВА: АНАЛИЗ СОДЕРЖАНИЯ ХАРАКТЕРНЫХ ПРИЗНАКОВ КАК УСЛОВИЙ ВСТУПЛЕНИЯ В АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье, на основании обобщенного анализа научной юридической литературы и нормативно-правовых актов, определяются признаки юридического лица как субъекта административного права, раскрывается их содержание. На основании указанных результатов, в статье предлагается авторское определение «юридическое лицо-субъект административного права».

Ключевые слова: административное право, признаки, правосубъектность, субъект, юридическое лицо.

Lyutikov P.S. LEGAL ENTITY AS SUBJECTS OF ADMINISTRATIVE LAW: ANALYSIS OF CONTENT OF CHARACTERISTIC SIGNS AS A CONDITION OF ENTRY INTO ADMINISTRATIVE LEGAL RELATIONS / Zaporizhzhya national university, Ukraine

Researches of subject composition of administrative law at any time of development of administrative and legal science they have not lost their relevance and were a high percentage of theoretical works in this field.

In the field of academic lawyers separate subjects, their group, generalized characteristic of all subjects of administrative law fell. Only in certain works of substantial attention paid to the problems associated with the participation of legal entities in various administrative and legal relations. However, the question of legal entities and their signs, unfortunately, were and are only indirectly object of study by academics administrative and legal science, that only in terms of consideration of general issues of subjects of administrative law affect relevant theoretical aspects of administrative and legal status of legal entity. Thus, we should note the lack in administrative and legal doctrine generally or uniform principles of definition of legal entities as independent subjects of administrative law.

In this article based on the generalized analysis of scientific legal literature and legal regulations, signs of legal entity as the subject of administrative law are outlined, their contents are disclosed. Based on these results in the article author proposes a definition of «legal entity-subject of administrative law» in this formulation – is the subject of administrative relationships, which has the appropriate legal form (enterprise, association of enterprises, company, institution, organization, establishment, agency, etc.) of any form of ownership, created and registered in accordance with the law order, with the necessary amount of administrative legal active and passive capacity, whose activity in the field of administrative law usually is mediated maintenance, protection or realization of public interest.

Key words: administrative law, the signs, the legal personality, the entity.

Реформування системи органів публічної адміністрації, поступова зміна спрямованості їх діяльності на сервісну складову, зумовлюють актуалізацію наукового аналізу суб'єктів адміністративного права, якими і є ці органи. Справедливим буде зазначити, що вказаний блок питань завжди цікавив вчених-адміністративістів. Зокрема, у різні історичні періоди розвитку адміністративно-правової доктрини ті чи інші аспекти інституту суб'єктів адміністративного права цікавили В.Б. Авер'янова, Г.В. Атаманчука, Н.О. Армаш, О.М. Бандурку, Д.М. Бахраха, В.М. Гарашука, В.М. Горшенева, І.П. Голосніченка, С.Т. Гончарука, І.С. Гриценка, Є.В. Додіна, О.О. Дьоміна, Ю.А. Дорохіну, А.І. Єлістратова, О.Ф. Євтихієва, Б.М. Лазарева, Д.М. Лук'янець, О.Є. Луньова, С.В. Ківалова, В.Л. Кобалевського, Л.В. Ковалюк, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, М.В. Костіва, Т.О. Мацелик, А.В. Пасічника, Н.Г. Саліщеву, В.Ф. Сіренка, І.Й. Слубського, Ю.М. Старилова, М.С. Студенікіну, Ю.О. Тихомирова, О.В. Шоріну, О.М. Якубу та інших. Спільною рисою наукових досліджень згаданих вчених-адміністративістів можна назвати ґрунтовність вивчення суб'єктного складу адміністративного права. Однак, на жаль, лише в окремих роботах приділялась достатня увага проблематиці, пов'язаній із участю юридичних осіб в тих чи інших адміністративно-правових відносинах (зокрема праці Ю.А. Дорохіної [1], Т.О. Коломоєць [2], І.Й. Слубського [3], М.В. Костіва [4],

А.В. Пасічника [5] та інших). Питання ж ознак юридичних осіб та специфіці їх участі в адміністративних правовідносинах, на жаль, були і залишаються тільки опосередкованим предметом дослідження з боку вчених-адміністративістів, які лише в аспекті розгляду загальних питань суб'єктів адміністративного права торкаються й відповідних теоретичних аспектів адміністративно-правового статусу юридичних осіб.

Вищенаведене зумовлює мету статті – окреслити ознаки юридичної особи як суб'єкта адміністративного права та розкрити їх зміст і на підставі вказаних результатів, запропонувати авторське визначення «юридична особа-суб'єкт адміністративного права».

Перш ніж перейти до аналізу характерних рис юридичних осіб, вбачається за доцільне визначитись із тим, що ознаками юридичної особи як суб'єкта адміністративного права є сукупність правових передумов набуття та здійснення цивільної правосуб'єктності особи, а також основні юридичні властивості та зовнішні прояви її правоздатності та дієздатності. Зокрема, серед характеристик вказаних суб'єктів можна виділити такі:

- 1) встановлений законодавством порядок створення та державна реєстрація юридичних осіб. Вказана ознака юридичних осіб дає можливість таким суб'єктам набути адміністративну правоздатність та адміністративну дієздатність. Іншими словами ця риса є конститутивною характеристикою юридичних осіб і, власне, починає відлік юридичної особи як самостійного суб'єкта права, в тому числі і адміністративного.

Відповідно до Цивільного кодексу України, для створення юридичної особи її учасники (засновники) розробляють установчі документи, які викладаються письмово і підписуються всіма учасниками (засновниками), якщо законом не встановлений інший порядок їх затвердження. Юридична особа приватного права може створюватися та діяти на підставі модельного статуту, затвердженого Кабінетом Міністрів України, що після його прийняття учасниками стає установчим документом. Засновники (учасники) юридичної особи, утвореної на підставі модельного статуту, можуть у встановленому законом порядку затвердити статут, який є установчим документом, та провадити діяльність на його підставі. Установчим документом товариства є затверджений учасниками статут або засновницький договір між учасниками, якщо інше не встановлено законом. Товариство, створене однією особою, діє на підставі статуту, затвердженого цією особою. Установа створюється на підставі індивідуального або спільного установчого акта, складеного засновником (засновниками). Установчий акт може міститися також і в заповіті. До створення установи установчий акт, складений однією або кількома особами, може бути скасований засновником (засновниками). Юридична особа вважається створеною з дня її державної реєстрації [6].

Законом України від 15 травня 2003 року «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців», передбачено, що порядок проведення державної реєстрації юридичних осіб включає, зокрема: перевірку комплектності документів, які подаються державному реєстратору, та повноти відомостей, що вказані в реєстраційній картці; перевірку документів, які подаються державному реєстратору, на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації; внесення відомостей про юридичну особу або фізичну особу – підприємця до Єдиного державного реєстру. При цьому Законом можуть бути встановлені особливості державної реєстрації об'єднань громадян (у тому числі професійних спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань), благодійних організацій, політичних партій, державних органів та органів місцевого самоврядування, асоціацій органів місцевого самоврядування, банків, торгово-промислових палат, фінансових установ (у тому числі кредитних спілок), бірж, а також інших установ та організацій.

Об'єднання громадян, благодійні організації, політичні партії, державні органи та органи місцевого самоврядування, асоціації органів місцевого самоврядування, банки, торгово-промислові палати, фінансові установи (у тому числі кредитні спілки), біржі, інші установи та організації, для яких законом встановлені особливості державної реєстрації, набувають статусу юридичної особи лише з моменту їх державної реєстрації в порядку, встановленому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» [7].

У свою чергу порядок створення юридичних осіб публічного права встановлюється Конституцією України та спеціальним законодавством. Так, наприклад, Законом України від 17 березня 2011 року «Про центральні органи виконавчої влади» передбачено, що міністерства та

інші центральні органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються та ліквідуються Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України. Державна реєстрація міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади як юридичної особи здійснюється у триденний строк з дня набрання чинності актом Президента України про призначення керівника новоутвореного міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади набувають статусу юридичної особи з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців запису про їх державну реєстрацію як юридичної особи [8].

- 2) адміністративна правоздатність та адміністративна дієздатність як властивості адміністративної правосуб'єктності юридичної особи.

Адміністративну правосуб'єктність слід визначити як здатність особи мати і реалізовувати (здійснювати) безпосередньо або через свого представника надані їй нормами адміністративного права – суб'єктивні права і обов'язки. Зміст даного поняття складають адміністративна правоздатність та адміністративна дієздатність. У свою чергу, складовою адміністративної дієздатності є адміністративна деліктоздатність, тобто здатність суб'єкта нести за порушення адміністративно-правових норм юридичну (як правило, адміністративну) відповідальність [9].

При цьому варто зауважити, що моментом виникнення адміністративної правоздатності юридичної особи варто визнати її державну реєстрацію, а саме – внесення відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. У свою чергу, адміністративна дієздатність хоча й виникає одночасно із адміністративною правоздатністю – в момент створення особи, проте її обсяг залежить від певних факторів та умов і є, так би мовити, коливною величиною (наприклад, обсяг дієздатності юридичної особи залежить від наявності ліцензій, дозволів тощо).

- 3) участь юридичних осіб в адміністративних правовідносинах, як правило, опосередковується публічним інтересом, зокрема його захистом, його забезпеченням, або ж його реалізацією тощо.

Коротко зупиняючи увагу на суті публічного інтересу, варто зазначити, що в науці адміністративного права зазначається, що у найбільш загальному вигляді публічний інтерес означає інтерес сукупності, тобто населення, людей тощо [10, 180-181], а також те, що саме державна влада визначає, як публічний інтерес залежить від рівня правової культури та правосвідомості суб'єктів правотворчості. І те, у чому влада бачить загальне благо, може насправді й розійтися з інтересами значної частини населення. Але у всякому разі вимоги, які пред'являються до об'єктів публічного управління, мають забезпечувати загальне благо народу України та не можуть виражати приватний інтерес суб'єктів публічної адміністрації [10, 181]. У цьому сенсі абсолютно слушно зазначає Т.О. Коломоець, що публічний інтерес є не чим іншим, як тією чи іншою сукупністю приватних інтересів [11, 12]. Отже, як зауважує В.В. Галуцько, публічний інтерес – це важливі для значної кількості фізичних та юридичних осіб потреби, які відповідно до законодавчо встановленої компетенції забезпечуються публічною адміністрацією [10, 181].

Навіть, юридичні особи приватного права вступаючи в адміністративні правовідносини, що є особливою сферою об'єктивізації публічного інтересу, спрямовують свою діяльність на реалізацію публічного інтересу. Наведемо кілька прикладів. Зокрема, можна згадати про контрольні правовідносини, в яких суб'єкт контролю-орган публічної адміністрації перевіряє на відповідність закону діяльність юридичної особи-підприємства щодо дотримання нею норм екологічної безпеки, охорони навколишнього середовища. У даному випадку обидва суб'єкти цих відносин спрямовують свою діяльність на захист та забезпечення публічного інтересу – зокрема, безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище. Аналогічний приклад можна привести і зі сфери контролю за сплатою податків і зборів – у даному випадку публічний інтерес кристалізується у вигляді наповнення бюджету відповідного рівня, у свою чергу в сфері забезпечення законності в публічному адмініструванні – публічний інтерес виражається в ефективності виконання завдань та функцій публічної влади, а у сфері адміністративних договорів – у виконанні сторонами своїх зобов'язань за адміністративним договором, в якому, як

зазначає К.К. Афанасьєв, так чи інакше виражається державна воля [12, 10], а відтак й реалізується публічний інтерес.

- 4) здатність юридичної особи бути позивачем та відповідачем в адміністративному суді (адміністративна процесуальна правосуб'єктність). Вказана ознака впливає із загального уявлення про юридичну особу як суб'єкта права і кореспондується з особливостями участі особи в адміністративно-правових відносинах. Як відомо, спори, що виникають у цій сфері носять характер публічно-правових, тобто тих, в яких у якому хоча б однією зі сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень. У результаті такого публічно-правового спору юридична особа може виступати стороною в адміністративному судочинстві, тобто бути або позивачем або ж відповідачем в адміністративному суді.
- 5) організаційна єдність юридичної особи. На думку М.В. Костіва, основним завданням організаційної єдності є те, що це є єдиний спосіб встановлення внутрішніх організаційних юридично необхідних зв'язків в системі правових відносин, які виникають з приводу і у зв'язку з діяльністю організації і які забезпечують єдність її конструктивних елементів. За допомогою пізнання такої єдності можна визначити механізм функціонування юридичної особи і способи формування внутрішніх правових зв'язків. При цьому кількісний людський субстрат, який входить в систему такої єдності, не має значення. Суть полягає не в кількості людей, які в неї входять, а в кількості і якості юридичних взаємозв'язків, що існують між елементами механізму організаційної єдності і визначають її. Поряд з тим, наявність людського субстрату обов'язкова. Не існує такої організації, яка не має в своєму складі хоча б однієї людини. Висновки про те, що учасник, як правило, не може власними діями і в особистих цілях вчиняти юридично важливі дії з майном організації, оскільки це суперечить її статусу суб'єкта правових відносин і вступає в конфлікт з інтересами інших осіб, які беруть участь в її діяльності чи юридично до неї дотичні, не означає, що він не входить в структуру її організаційної єдності. Така участь не тільки можлива, а й юридично необхідна. Вона виражається в різноманітних формах і визначається тією правовою роллю, яку виконує учасник, тим правовим становищем, яке він займає при вчиненні дій від імені і в інтересах юридичної особи, набуваючи для неї суб'єктивні права і створюючи обов'язки, зазначає М.В. Костів [13, 21-22].

Якщо ми говоримо про юридичних осіб приватного права, то в даному випадку можна вести мову про засновників та учасників юридичної особи, керівників та працівників такої особи. Для органів державної влади, органів місцевого самоврядування або інших публічних установ людський субстрат проявляється у формі державних службовців (осіб, які проходять службу в органах місцевого самоврядування) або осіб, які прирівняні до їх статусу або ж ті, що одержують заробітну плату за рахунок бюджету відповідного рівня тощо, іншими словами – складають штат відповідного органу чи установи.

Організаційна єдність виступає юридичним засобом забезпечення існування і діяльності юридичної особи як самостійного суб'єкта будь-яких правових відносин і тих, що виникають у приватній сфері, і тих, що стосуються публічної сфери. Субстратом такої єдності виступає певна сукупність важливих юридичних станів, що існують як єдине ціле і забезпечують життєдіяльність організації як суб'єкта права, в тому числі права адміністративного. Вони визначають її внутрішню структуру та побудову, мету і завдання кожного складового елемента та структурної одиниці, компетенцію та обсяг повноважень органів та посадових осіб, порядок їх діяльності, способи формування волевиявлення і його зовнішнього прояву.

Для будь-якої організації (незалежно від того чи є вона юридичною особою, чи ні), як зазначає М.В. Костів, характерні наступні моменти: 1) наявність системи істотних взаємозв'язків, за допомогою яких люди об'єднуються в єдине ціле («суспільний організм»); при цьому йдеться саме про певну систему істотних взаємозв'язків (про їх єдність), і вказані зв'язки є соціальними, мають об'єднуючий («пов'язуючий», а не «розмежовуючий» характер); 2) наявність певної цілі утворення і функціонування; 3) наявність внутрішньої структури і функціональної диференціації; даний момент виражається у відокремленні структурних підрозділів, у виділенні керівного органу, в диференціації функцій між окремими ланками соціального утворення [13, 22-23; 14, 662-663].

Наполягаючи на наявності кількісного людського субстрату як необхідної умови поняття організаційної єдності, не можна не погодитись з висновками О.А. Красавчикова про те, що, очевидно, пошук субстрата має на меті не людей (що стоять за організацією), а їхні соціальні зв'язки. Якщо у прихильників «колективу» не викликає жодних сумнівів недопустимість ототожнення держави і народу, держави і організації, керівного органу юридичної особи з самою організацією, то немає жодних підстав і для ототожнення організації (як юридичної особи) з її колективом [15, 49]. Як справедливо зазначає М.В. Костів, відмова від організаційної єдності як від істотної ознаки юридичної особи може призвести до неможливості існування організації як реального суб'єкта правових відносин [13, 26].

На підставі цього, вбачається визначитись із тим, що організаційна єдність як ознака юридичної особи-суб'єкта адміністративного права – це надана законом юридична можливість особи в межах нормативно зафіксованих організаційно-правових форм її існування встановлювати систему внутрішніх зв'язків складових елементів, що утворюють її структуру, з метою забезпечення їх єдності і, водночас, функціональної диференціації, а також забезпечення правової здатності виступати суб'єктом адміністративних правовідносин.

- б) організаційно-правова форма. Розкриваючи вказану ознаку, варто звернутись до науки цивільного права, представники якої досить ґрунтовно аналізували вказані питання. Так, С.І. Іванов зазначає, що об'єднуючою загальною ознакою організаційно-правової форми є те, що це передбачена законом модель організації, яка містить ряд внутрішніх ознак як суб'єкта права і дає змогу розрізняти один різновид юридичних осіб від іншого. В цивільному праві до ознак, що характеризують організаційно-правову форму юридичної особи, зазначає вчений, можна віднести: порядок створення, поставлену мету діяльності організації, склад її засновників, правовий режим майна, установчі документи, механізм управління та несення майнової відповідальності, порядок припинення діяльності та інші [16, 10; 17, 31-32]. У законодавстві щодо цього закріплюється положення про те, що організаційно-правова форма визначає «характер відносин між засновниками (учасниками), режим майнової відповідальності по зобов'язаннях організації, порядок створення, реорганізації, ліквідації, управління, розподілу одержаних прибутків, можливі джерела фінансування діяльності» [18, 83].

Відповідно до Цивільного кодексу України юридичні особи можуть створюватись у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом [6]. Зокрема, такою формою виступає підприємство та об'єднання підприємств, як це закріплено у Господарському кодексі України [19].

Що стосується безпосередньо юридичних осіб публічного права, то тут варто погодитись із вченими-цивілістами у тому, що аналіз норм чинного цивільного законодавства, показує, що правовий статус, а відтак і організаційно-правова форма юридичних осіб публічного права не регламентується цим законодавством, а встановлюється в інших законах (п.3 ст.81 ЦК України). На їх думку, сьогодні цим «іншим» законом виступає Господарський кодекс України, який серед організацій, заснованих державою виділяє таку організаційно-правову форму, як державне підприємство, що діє на основі державної власності (п.1 ст.63 ГК України). Останнє у свою чергу залежно від способу заснування поділяється на: державне унітарне підприємство, державне комерційне підприємство, казенне підприємство, корпоративне підприємство. Загальною рисою наведених організаційно-правових форм організацій є те, що вони здійснюють виробничу, торгівельну та іншу господарську діяльність (ст.62 ГК України) діяльності [18, 83]. Певним чином, дещо опосередковано до цього переліку «інших законів» можна додати також Державний класифікатор України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання», затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 97 від 28 травня 2004 року, який поміж організаційно-правові форми юридичних осіб закріплює організаційно-правові форми суб'єктів, що не мають статусу юридичної особи, Бюджетний кодекс України, Закон України від 7 жовтня 2010 року «Про Кабінет Міністрів України», вже згаданий Закон України від 17 березня 2011 року «Про центральні органи виконавчої влади» та інші нормативно-правові акти, які прямо чи опосередковано закріплюють певні організаційно-правові форми юридичних осіб. Так, наприклад, відповідно до Бюджетного кодексу України бюджетна установа – органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому

порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету [20]. Тобто Бюджетний кодекс фактично закріплює такі організаційно-правові форми як орган, установа, організація. Підбиваючи підсумок аналізу вказаної ознаки, слід зазначити, що в адміністративному праві юридична особа може мати такі організаційно-правові форми як: підприємство, об'єднання підприємств, товариство, установа, організація, заклад, орган та інші.

Таким чином, на підставі вищевикладеного, окресливши та проаналізувавши характеристики юридичної особи як суб'єкта адміністративного права, вбачається за необхідне запропонувати власний варіант дефініції «юридична особа як суб'єкт адміністративного права» в такому формулюванні – це суб'єкт адміністративних правовідносин, який має відповідну організаційно-правову форму (підприємство, об'єднання підприємств, товариство, установа, організація, заклад, орган тощо) будь-якої форми власності, що створені та зареєстровані у встановленому законом порядку, володіють необхідним обсягом адміністративної правоздатності та дієздатності, діяльність яких в сфері адміністративного права, як правило, опосередкована забезпеченням, захистом або реалізацією публічного інтересу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорохіна Ю.А. Забезпечення прав юридичних осіб в адміністративних провадженнях: монографія [Ю.А. Дорохіна, Т.О. Коломоєць, В.Г. Лукашевич]. – К.: Істина, 2011. – 176 с.
2. Адміністративна відповідальність: навчальний посібник / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. – К.: Істина, 2011. – 184 с.
3. Службський І.Й. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: автореф. на здобуття наук. ступеня к.ю.н.: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / І.Й. Службський. – К., 2008. – 20 с.
4. Костів М.В. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб та особливості її реалізації в адміністративно-деліктних відносинах: автореф. на здобуття наук. ступеня к.ю.н.: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / М.В. Костів. – К., 2005. – 21 с.
5. Пасічник А.В. Правові засади набуття і припинення адміністративної правосуб'єктності юридичними особами приватного права: автореф. на здобуття наук. ступеня к.ю.н.: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / А.В. Пасічник. – К., 2012. – 20 с.
6. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356 (із змінами та доповненнями).
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – Ст. 263.
8. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385.
9. Адміністративне право України. Академічний курс: підручн.: у двох томах. Том I. Загальна частина (ред. кол.: В.Б. Авер'янов (голова)). – К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. – 584 с.
10. Галунько В.В. Публічний інтерес в адміністративному праві [Електронний ресурс] / В.В. Галунько // Форум права. – 2010. – №4. – С.178-182. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals>
11. Коломоєць Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації: монографія / Тетяна Олександрівна Коломієць; за ред. В.К. Шкарупи. – Запоріжжя: Поліграф, 2004. – 403 с.
12. Афанасьєв К.К. Адміністративний договір як форма державного управління (теоретико-правовий аспект): автореф. на здобуття наук. ступеня к.ю.н.: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / К.К. Афанасьєв. – Харків, 2002. – 19 с.

13. Костів М.В. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб та особливості її реалізації в адміністративно-деліктних відносинах: дис. ... кандидата юрид. наук 12.00.07 / Михайло Васильович Костів. – К., 2005. – 202 с.
14. Венедиктов А.В. Государственная социалстическая собственность / Анатолий Васильевич Венедиктов. – М.-Л.: Изд. АН СССР, 1948. – 123 с.
15. Красавчиков О.А. Сущность юридического лица / О.А. Красавчиков // Советское государство и право. – 1976. – № 1. – С.12-22.
16. Козлова Н.В. Правосуб'єктність юридичного лица по російському громадянському праву: автореферат на соискание ученой степени кандидата юридических наук: спец. 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; гражданский процесс; международное частное право» / Н.В. Козлова. – М., 2004. – 50 с.
17. Кравчук В. Сутнісні ознаки юридичної особи / В. Кравчук // Підприємництво, господарство і право. – 1999. – № 7. – С. 30-32.
18. Иванов С.О. Участь юридичних осіб публічного права у цивільних відносинах (на прикладі Міністерства оборони України): дис. ... кандидата юрид. наук 12.00.03 / Сергій Олексійович Иванов. – Хмельницький, 2008. – 236 с.
19. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18-22. – Ст. 144 (із змінами та доповненнями).
20. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50-51. – Ст. 572 (із змінами та доповненнями).

УДК 342.22

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Опацький Р.М., к.ю.н., ст. інспектор

Управління державної служби охорони в Дніпропетровській області

У статті здійснено комплексний аналіз вітчизняного законодавства про захист прав дітей. Висвітлено актуальні проблеми законодавчого забезпечення реалізації державної ювенальної політики. Зроблено висновок про необхідність розробки та прийняття спеціального законодавчого акту, спрямованого виключно на регулювання відносин з приводу захисту прав дітей.

Ключові слова: державна політика, законодавство, дитина, захист дитини, нормативно-правове регулювання.

Опаський Р.Н. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ЮВЕНАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ / Управление государственной службы охраны в Днепропетровской области, Украина

В статье осуществлен комплексный анализ отечественного законодательства по защите прав детей. Отражены актуальные проблемы законодательного обеспечения реализации ювенальной государственной политики. Сделан вывод о необходимости разработки и принятия специального законодательного акта, направленного исключительно на регулирование отношений по поводу защиты прав детей.

Ключевые слова: государственная политика, законодательство, ребенок, защита прав ребенка, нормативно-правовое регулирование.

Opatsky R.N. ACTUAL LEGISLATIVE SUPPORT IMPLEMENTATION OF THE STATE POLICY OF JUVENILE / Management of government service of guard in the Dnepropetrovsk area, Ukraine

In this Prerequisite realization of state policy and at the same time, the main key to its effectiveness is the quality legal support. As the main regulator of social relations, the law serves not only a source of political will of the people, but also a necessary means of its transformation into reality. Concerning the right policy plays a dual role, on the one hand, it formalizes the goals, objectives and priorities of the state, that is the instrument of official policy on the other – forms the basis for its practical implementation: outlining the